

Orðafar Íslendinga sagna

(1) **gabb hk;** gabb (2); gabbi (1)

Grett	21;987	morguninn og gerðu af þessu hið mesta	gabb	. Fór Þorkell sjálfur til hiðsins
Grett	36;1012	Gerði Þorbjörn að þessu hið mesta	gabb	. Margir tóku undir að þetta væri
Harð	13;1266	Hann reiddist þá hvorutveggja	gabbi	þeirra enda missa feldinn, þrífur hann

gabba so; gabba (2); gabbað (2); gabbaðir (1); göbbuðu (1)

VígGl	3;1909	Hreiðars sakir og engum skal hlýða að	gabba	hann og nú skal hann eigi Hríuga heita
FlóaV	34;773	hafa menn það mjög plagað hér til að	gabba	mig. En svo hæðilegur og gamall sem
Fljót	13;698	harmkvæli nokkur. Þeir hafa okkur mjög	gabbað	." Grimur svarar: "Aldrei geri eg
HænsÞ	12;1430	hinn reidasti og þykir honum þeir hafa	gabbað	sig. En þeir riða nú fyrst á
Þorhv	6;2056	vita hverju er þú vilt bæta mér er þú	gabbaðir	skyrbjúg minn í hafi og hlóst að mér
Harð	13;1266	hélt á sverði. Þeir hlógu þá fast og	göbbuðu	hann og sögðu að landi hefði ei fast

gaddhjalt hk; gaddhjalt (1)

GisLL	27;952	að leggja neðan í smáþarma Eyjólfis. En	gaddhjalt	var á sverðinu og gáði hún eigi þess
-------	--------	---	------------------	--------------------------------------

gaddur kk; gadda (1); gaddurinn (1)

Njála	158;344	mart við frú eina ríka og var mjög í	gadda	slegið að hann mundi fá hennar og
GisLL	27;952	sverðinu og gáði hún eigi þess og nam	gaddurinn	við borðinu og ber lagið neðan en hún

gaffi kk; gaffli (1); gaffinum (1)

Harð	24;1280	milli klífs og dura þeirra sem á	gaffi	voru. Norðan aðeins var þá á gengt en
Njála	132;288	kveðin og var þar þekjan fallin að	gaffinum	og þar mælti Hjalti að til skyldi grafa

gafflak hk; gafflaci (2)

Harð	35;1290	öllum íþróttum. Hann skaut eftir Geir	gafflaci	og kom í milli herða honum og fékk hann
Harð	31;1286	á boga. Hörður skaut þann mann með	gafflaci	til bana. Eftir það sá Hörður fara lið

gaffhlað hk; gaffhlað (1); gaffhlaðið (5); gaffhlaðsins (2); gaffhlaðum (1)

Reykð	15;1756	vinna. Og nú fellði Björn	gaffhlað	í búdartóft Steingrims og síðan rak
Njála	130;284	engri framí." Flosi gekk þá upp á	gaffhlaðið	og Glúmur Hildisson og nokkurir menn
Njála	132;288	og hafði hann staðið upp við	gaffhlaðið	og voru brunnir fætur af honum mjög
Grett	64;1055	var í hliðvegginn stofunnar inn við	gaffhlaðið	og þar þverpallur hjá. Þar lagðist
Njála	132;288	og óþrútin. Hann hafði rekið öxina í	gaffhlaðið	svo fast að gengið hafði allt upp á
Heið	26;1378	nú kynlegu við. Undan þykir mér nú	gaffhlaðið	vera hvortveggja undan húsinu og á
Njála	130;283	Varð Skarphéðinn þá þar í millum og	gaffhlaðsins	. Mátti hann þaðan hvergi hrærast.
GisLL	9;906	Gisli ræðst þá frá dyrunum og til	gaffhlaðsins	og kippir þar úr slánni og hrindur út
Laxd	64;1634	Selið var gert um einn ás og lá hann á	gaffhlaðum	og stóðu út af ásendarnir og var

(2) **sandur kk;** sand (3); sanda (3); sandana (2); sandar (5); sandi (1); sandinn (9); sandinum (4); sands (1); söndum (1)

Svarf	22;1814	mikil. Ljótólfur hafði og riðið út á	sand	að vita um víðu og skyldi draga heim.
Njála	126;276	sinna. Þeir Flosi riðu vestur á	sand	. Flosi bað þá fyrst ekki allakraft riða
Njála	152;333	segja frá Birni og Kára að þeir riða á	sand	og leiða hesta sína undir melbakka og
Dropl	3;350	bönda. En hún kvað þá farið hafa út á	sanda	átta saman. "Hvað gera húskarlar?
Eyrb	42;589	og svo út til Hofgarda og þaðan út um	sanda	með sæ. Og er þeir komu mjög út að
Njála	76;212	þegar þeir spurðu það og austur yfir	sanda	til Hofis. Þá sendu þeir orð Starkaði
Egla	23;394	þá sigldu þeir vestur um landið fyrir	sandana	. En er veðrið tók minnka og lægja brim
Flóam	32;762	og kom fjöldi manns. Pyttar voru um	sandana	viða og voru fullir með vatni þó að
Egla	30;404	þar er ekki malargrjót, eru þar smáir	sandar	allt með sæ - var það eitt kveld þá er
Eirík	8;530	þar var öræfi og strandir langar og	sandar	. Fara þeir á bátum til lands og fundu
GrænS	2;1099	það land var slétt og skógi vaxið og	sandar	hvitir víða þar sem þeir fóru og
Fljót	5;679	þöttist ganga með sjönun þar sem voru	sandar	miklir og útfiri. Og er það þraut varð

Grett	9;962	en ekki norður þangað. Öfundur spurði	skipverja	sína hvort þeir vildu leita fyrir
Egla	27;401	hann var banvænn þá kallaði hann til	skipverja	sína og sagði þeim að honum þótti
Egla	33;408	þeim Birni báðum til sín með alla	skipverja	sína. Björn þekktist það. Var þá
Vopnf	4;1990	vaknar Þorleifur snemma og vekur upp	skipverja	sína. Stígu þeir á bátinn og reru
Halló	4;1230	allt saman mikil tíðindi. Urðu	skipverjar	allir á það sáttir að þeir skyldu
Egla	33;408	Björn höfðu búðir. Björn og þeir	skipverjar	allir fóru til vistar með Skalla-Grimi.
Krök	15;1530	þar til er þeir komu út úr firðinum.	Skipverjar	Bárðar gátu borgið reida sínum. Lögðu
JökBú	1;1459	sker upp með Úlfi stýrimanni og sumir	skipverjar	en sumir drukknuðu. Voru þá allir
Grett	38;1014	er þeir voru þá við komnir. En er	skipverjar	Grettis sáu eldinn töludu þeir til að
LjósC	29;1712	ad berjast eigi og því tóku flestir	skipverjar	. Hallur svarar: "Eigi mun eg
Egla	62;464	Eiríks konungs en förunautar Egils og	skipverjar	hans höfðu þar fríð góðan og vörðu
Egla	27;401	síðar andaðist Kveld-Úlfur. Gerðu	skipverjar	hans svo sem hann hafði fyrir mælt að
LjósC	29;1712	og örkuðlaði menn. Og er það sáu	skipverjar	hans tóku þeir að dirfast og vörðu
Egla	56;442	háleyska, byggði þá í bverárhlið og	skipverjar	hans. Hrómundur var faðir Gunnlaugs,
GrænÞ	3;1113	fjölmenni mikið. Össur kom þar og	skipverjar	hans. Og er dómur var settur þá
Egla	35;409	um veturinn með Skalla-Grimi og allir	skipverjar	hans. Þórólfr gerði sér títt við
Halló	5;1231	þá Hallfreður skirður og allir hans	skipverjar	. Hélt Ólafur konungur Hallfreði undir
Laxd	21;1563	var er þar var skipsforingi. En er	skipverjar	Ólafs sjá mikið riddaralið ríða til
Þórð	2;2012	heim bræður hans og systir og allir	skipverjar	. Situr Þórður um kyrrt þann vetur.
Grett	17;976	ad sauma að höndum Gretti og höfðu	skipverjar	það mjög í fleymingi við hann.
Föstb	18;816	og eftir leitað hvorir fleiri væru	skipverjar	, þeir er sigla vildu eða hinir er í
Föstb	7;788	stóð uppi. Þar kom og Þormóður og	skipverjar	þeirra. Þeir fara norður á Strandir
Floam	21;747	nú beint fyrir yður því að margir eru	skipverjar	þínir að bana komnir og enn muntu höfn
Egla	27;401	kynstór maður og auðigur. Hann var	skipverji	Kveld-Úlfs. Hann hafði verið aldavinur
Laxd	21;1564	máli, að eg vil öllum yður gríð gefa	skipverjum	. En um frændsemi þá er þú telur við oss
Þórð	2;2012	engan vil eg til mín taka af þessum	skipverjum	. En það ræð eg þér að þú heitir því
Eirík	3;522	bóndi. Hann tók við Þorbirni og öllum	skipverjum	hans um veturinn. Þorkell veitti þeim
Eirík	3;522	Likaði Þorbirni vel og öllum	skipverjum	hans. Í þenna tíma var
Harð	19;1273	Hann bauð honum heim með sér og öllum	skipverjum	hans. Ormur játaði því og þakkaði honum
Laxd	77;1652	Bolli hinn þrúði. Hann lýsti því fyrir	skipverjum	sínum að hann ætlaði vestur til héraða
Laxd	5;1539	í brott úr Færeyjum og lýsir því fyrir	skipverjum	sínum að hún ætlar til Íslands. Hún
Egla	23;394	í þeirri sveit. Hængur gaf land	skipverjum	sínum en seldi sumum við litlu verði
Kjaln	1;1437	vasklegustu menn. Helgi skipaði	skipverjum	sínum lönd þau sem hann hafði numið.
Föstb	16;811	skipi Þorgeirs. Hann fór á báti með	skipverjum	sínum til kaupskipsins og
Njála	158;344	Kári þá til skips síns. Sagði hann þá	skipverjum	sínum vigið. Þá sigldu þeir norður til
Eirík	1;519	leysti hann. Og er Auður gaf bústað	skipverjum	sínum þá spurði Vifill hvi Auður gæfi
Egla	28;402	Álftanes. Skalla-Grimur gaf land	skipverjum	sínum. Ána gaf hann land milli Langár
Laxd	77;1652	og fékk skip sitt og varnaði í hendur	skipverjum	sínum. Bolli ríður frá skipi við
Eyrb	4;539	er hann kallaði Þörsá, og byggði þar	skipverjum	sínum. Hann setti bæ mikinn við
Eirík	7;528	af sér í móti því að hann bauð þessum	skipverjunum	báðum heim til sín til veturvistar í

(5)c *skipveri*, m. Mand som er sammen med en (*e-s*) paa et Fartøi ...

(6) *alldjarfliga*, adv. med stor Dristighed eller megen Iver for at trænge sig frem ...

alldjarfliga ao; alldjarfliga (8)

Þórð	13;2043	Síðan ganga þeir saman og berjast	alldjarfliga	. Fann Þórður það brátt að Sörli var
Eyrb	62;616	menn til varnar og barðist sjálfur	alldjarfliga	. Hann gekk mjög út á virkið er hann
ÞorSH	2;2062	koma milli klæða sér og barðist þá	alldjarfliga	. Litlu síðar heyrdu þeir mælt í
GullÞ	15;1136	mannna. Þá kom Gunnar að og barðist	alldjarfliga	. Þórir bað sína menn hlífa sér og gæta
Grett	2;955	fram þá hélt ekki við. Þórir barðist	alldjarfliga	og féll á skipi sínu með mikilli
Þórð	11;2039	öðrum stór sár. Steingrímur barðist	alldjarfliga	og varð fjögurra manna bani. Skiptist
Grett	4;957	af skipunum. Víkingar lögðu að	alldjarfliga	og þóttu hinir komnir í stilli.
GullÞ	12;1131	við túngarð í Rauðsdal og börðust	alldjarfliga	því að Rauður var frækn maður. En svo

(7) *alldrengilega*, adv. paa saadan Maade, at man derved viser *mikinn drengskap*. *drengskapr*, m. Tænkemaade, Opførsel, der gjør en til et saadant Menneske, som han bør være.

alldrengilega **ao**; alldrengilega (7); alldrengilega (1)

HallM	4;1199	að og sækja að þeim en þeir verjast	alldrengilega	. En þó kom þar sem mælt er að ekki má
Kjaln	16;1457	Kolfinnur hjó hart og tíðum og sótti	alldrengilega	. Hjóst þá allmjög skjöldur Búa. En er
Eyrb	58;613	áköfustu en þeir Óspakur vörðust	alldrengilega	. Varð þeim þó handfátt og urðu þeir
JökBú	2;1463	þeir báðir að Eitli en hann varðist	alldrengilega	. Þar kom um síðir að þeir gátu drepð
Gullþ	20;1142	hvertveggi mjög sár. Þorgils varðist	alldrengilega	en féll þó fyrir þeim Gunnari og Grimi.
Gullþ	8;1127	Hyrningur Hallsson kom heim og segir	alldrengilega	frá för þeirra Þóris. Hallur
Gullþ	13;1132	hjalla einum. Varðist Þorbjörn þaðan	alldrengilega	með stokkinum því að vopn hans höfðu
Grett	82;1079	sóttu að fast en Illugi varði þá báða	alldrengilega	. En Grettir var með öllu óvígur bæði

(8) **gullrekin lo**; gullrekið (11); gullrekin (1); gullrekin (3); gullrekna (6); gullreknu (2)

Njála	86;222	gaf jarl Kára sverð gott og spjót	gullrekið	en Helga gullhring og skikkju en Grimi
Laxd	37;1587	grám feldi og hafði i hendi bryntröll	gullrekið	er Haraldur konungur gaf
Njála	84;220	og fagurt. Sjá maður hafði spjót	gullrekið	i hendi. Hann spurði: "Hverjir
Þórð	8;2030	um jólin. Hann hafði gefið Þórði spjót	gullrekið	og heitið honum sinu líði hvar sem
Njála	68;203	Starkaðarson nafna sinum spjót	gullrekið	og reið heim síðan. Gerðu þeir með sér
Laxd	21;1565	Ólafi til skips og gaf honum spjót	gullrekið	og sverð búið og mikið fé annað. Ólafur
Gullþ	8;1127	veitir þá snarpa atgöngu. Hann hafði	gullrekið	spjót i hendi. Hann hleypur i flokk
Eyrb	13;545	Hann hafði búið sverð og	gullrekið	spjót, myrkblán skjöld og mjög gylltan,
HallM	4;1198	Þeir settu úti spjót sin. Gris átti	gullrekið	spjót. Nú sátu þeir að málunum og
HallÓ	2;1226	en settu úti spjót sin. Gris átti	gullrekið	spjót. Þeir tóku tal sitt og flutti Már
VaLjó	8;1839	þá varðveitti hann spjótið. Það var	gullrekið	. Þeir spurðu hvaðan honum kæmi það
Laxd	21;1563	Hann var gyrður sverði og voru	gullrekin	hjöltin. Hann hafði krókaspjót i hendi
Flóam	9;733	sverði og hafði spjót mikið i hendi og	gullrekin	á falurinn. Þeir feðgar höfðu
Laxd	44;1604	helgi. Hann hafði i hendi spjót og	gullrekin	falurinn á. Allir menn hans voru i
Egla	84;509	i hendi krókaspjót, var þar	gullrekin	falurinn. Hann var sverði gyrður. Þar
ÞorSH	1;2061	og drengilega og þigg af mér eina öxi	gullrekna	. Hana sómir þér að bera."
VigGl	8;1917	Hann tók þá feldinn blá og spjótið	gullrekna	i hönd sér, lét söðla hest sinn.
Laxd	24;1570	Ólafur tekur i hönd sér spjótið	gullrekna	, konungsnaut, gengur nú heiman og
Vatn	43;1897	jarli og hann gaf honum öxi	gullrekna	og góð klæði og kvaðst vera skyldu
VigGl	25;1943	Gissuri feldinn blá en Ásgrimi spjótið	gullrekna	og skildust vinir. Um veturinn
Laxd	29;1575	En að skilnaði gaf jarl honum öxi	gullrekna	og var það hin mesta gersemi, skildust
VigGl	6;1913	i skautfeldi blám og lék sér að spjóti	gullreknu	, gekk síðan að honum og kvaddi hann en
Þorhv	7;2059	lék sveinninn Helgi Þorgilsson sér að	gullreknu	spjóti er Þorsteinn fagri hafði sett

(9) **silfurrekin lo**; silfurrekin (1); silfurrekin (1); silfurrekna (5)

Svarf	24;1817	kastað niður glófum og þar lá hjá öx	silfurrekin	. Karl tekur upp og leggur i kné sér
Grett	48;1027	i hendi og öngvir krókarnir á og var	silfurrekin	falurinn á. Hann settist niður og drap
Gunnl	8;1178	vel ortur. Jarl gaf honum breiðöxi,	silfurrekna	alla þar er bæta þótti, að kvæðislaunum
Njála	138;299	herðum sér og gullhlad um höfuð og öxi	silfurrekna	i hendi. Bjarni mælti: "Hér ber
Njála	147;325	reið i blárri kápu og hafði litla öxi	silfurrekna	i hendi. En er þeir komu i túnið þá
HallÓ	4;1230	og gaf honum klæði góð og mikla öxi	silfurrekna	og bauð honum með sér að vera um
HallM	5;1201	þakkaði honum og gaf honum exi mikla	silfurrekna	og góð klæði og bauð honum með sér að

(10) *unz*, conj. indtil at

uns st; uns (36)

Fljót	18;709	Arneidarstaði i kvöld og biðið mín þar	uns	eg kem á morgun, nema eg finni eigi
Njála	142;306	Vil eg eiga réttning allra orða minna	uns	eg kem máli minu til rétttra laga.
Grett	52;1033	enginn varðhöld á sér. Hann fór nú	uns	er hann kom i Vatnsfjarðardal og fór
Þórð	9;2032	og riður undan sem mest getur hann	uns	hann kemur heim til Þverár og unir
Eirik	3;522	ráða skyldu. Einar fór suður aftur	uns	hann kemur heim. Nokkuru síðar
Eirik	4;524	sagt. Þyr Þorbjörn skip sitt og fer	uns	hann kemur i Brattahlíð. Tekur Eirikur
Vopnf	2;1988	bolöxi mikla á hávu skafti. Hann fer	uns	hann kemur i saudahús og rekur þaðan

BandK	4;32	þá fer Oddur með hinn tuttuganda mann	uns	hann kemur skammt frá bæ þeim er
GunKe	6;1153	þau skildu. Gekk Gunnar þá leið sína	uns	hann kom heim. Urðu hans menn honum
Þorhv	6;2056	yfir Lagarfljót og upp með fljótinu	uns	hann kom í Atlavík snemma morguns.
Fljót	21;720	Mývatns og fara svo vestur til sveita	uns	hann kom til Helgafells, því að hann
Vatn	40;1891	taka við honum og fór hann um sveitir	uns	hann kom til Óttars og bað hann
Fljót	18;711	vermans. Nú dregur þó saman með þeim	uns	hann kom upp í á sinn. Þá hallar burt af
Svarf	24;1817	Karl Karlsson vex upp með móður sinni	uns	hann var tólf vetra gamall og töluðu
GisLS	24;879	fer hann í Geirþjófsfjörð og er þar	uns	haustar. Þá fer hann enn til Þorkels
Grett	30;1001	annan mann. Þeir voru fimm saman, ríðu	uns	þar til er þeir komu á
GisLS	3;854	er til komu. En þau Gísli fara	uns	þau koma í Friðarey til Styrkars og
Njála	6;132	Hún bjó sig skjótt og síðan ríða þau	uns	þau koma til þings. Unnur gekk
Grett	90;1092	með góðu föruneyti og fóru alla leið	uns	þau komu í Noreg. Tóku
Fljót	23;723	Þeir ríða nú út eftir héraði	uns	þeir koma á Arneiðarstaði. Er gengið
Hrafn	14;1414	undan. Ríða þeir Sámur þá allt að einu	uns	þeir koma á heiðarbrúnnina. Sá hann þá
Þórð	9;2033	ríða eftir þeim. Ríða þeir leið sína	uns	þeir koma á Miklabæ í Óslandshlíð.
Fljót	13;697	hvorutveggju með hinu vestra landinu	uns	þeir koma fyrir nes það er gengur
GisLS	7;857	Þeir fara dag þann og um nóttina	uns	þeir koma í dal þann er gengur upp af
GisLS	29;887	þessu máli. Sveinarnir fara nú	uns	þeir koma í Geirþjófsfjörð og liggja
BjHit	30;114	þær er upp liggja í dalinn frá Völlum	uns	þeir koma í Hólmsland og töluðust þá
Korm	7;1476	Þetta ráð taka þeir, fara	uns	þeir koma í Saurbæ. Tók Bersi vel við
Vopnf	18;2004	Fara þeir nú sem þeir mega mest	uns	þeir koma mjög svo í öndverðan dalinn.
Fljót	18;708	til Óss og upp í heiði til Gönguskarðs	uns	þeir koma svo upp að ein brekka var
Harð	36;1290	sté á skip reiður mjög og fara nú	uns	þeir koma þar að er Geir flaut dauður
GisLS	11;862	Hann ljær þeim hestana og ríða þeir	uns	þeir komu á Mosvöllu og þaðan inn
Fljót	26;727	nú ofan að ánni og upp eftir nesinu	uns	þeir komu á Víðivöllu. Þá var af
Njála	131;287	í braut og fyrir norðan jökul og svo	uns	þeir komu til Svinafells. Flosi sendi
Heið	22;1373	og styðjið hana á baki og ríðið svo	uns	þér komið fram að Faxalæk. Hann fellur
Grett	19;985	hans alla hluti vel. Leið nú svo fram	uns	Þorfinns var heim von.
Harð	38;1292	ofan Indriðastíg hjá Þyrli og beið þar	uns	Þorsteinn fór til blóthúss síns sem

(11) iður hk ft; iðrin (12); iðrunum (2); iðurin (1)

GisLS	36;896	til hans með spjótum svo að út falla	iðrin	en hann sveipar að sér iðrunum og
Fljót	17;706	hann af sér klæðum. Þá falla út	iðrin	. Hann sest þá niður og lét Þorkell þar
GisL	27;951	þeir særa hann á hol svo að út falla	iðrin	. Hann sveipar nú að sér iðrunum með
Laxd	49;1614	þó barist um hrið svo að úti lágu	iðrin	. Í þessi svipan hjó Kjartan fót af
LjósA	3;1729	einn. Hann var eigi að óakafari þó að	iðrin	lægju úti. Guðmundur hopaði undan og
LjósC	19;1688	einn. Hann var eigi að óakafari þó að	iðrin	lægju úti. Guðmundur hopaði undan og
LjósC	19;1688	við ef þú þorir því að nú liggja úti	iðrin	min. Þar hefir þú jafngjarn á verið er
LjósA	3;1729	þú nú hingað Guðmundur. Úti liggja nú	iðrin	min." Síðan drápu þeir hann.
Gullþ	15;1136	renndi ofan í kviðinn svo að út féllu	iðrin	og létust þeir þar báðir fæðgar af
Grett	66;1057	alla bringspalina og kviðinn svo að	iðrin	steyptust úr honum ofan í ána og
Laxd	55;1621	hélt að sér kyrtlinum að eigi hlýpu út	iðrin	. Þá hljóp Steinþór Ólafsson að Bolla
Heið	30;1384	Þóroddi og fellur hann og liggja úti	iðrin	. Þorbjörn sér nú frændur sína, hirðir
GisL	27;951	falla iðrin. Hann sveipar nú að sér	iðrunum	með skyrtunni og bindur svo að sér með
GisLS	36;896	út falla iðrin en hann sveipar að sér	iðrunum	og skyrtunni og bindur að fyrir neðan
Svarf	5;1786	bringspölu og hljóp á hol svo út féllu	iðurin	. Sveipaði eg þá að mér klæðunum og svo

(12) kálfi kk; kálfa (1); kálfann (5); kálfi (3)

GisL	21;928	skýtur þangað til spjóti og kemur í	kálfa	Gísla. Hann sendir aftur spjótið og
GisLS	20;874	skýtur spjóti á gagngert og kemur í	kálfann	á Gísla. Hann sendir aftur spjótið og
GisLS	27;883	skýtur eftir honum spjóti og kom í	kálfann	á honum og skar út úr og varð það
Fóstb	24;834	höggid á lærið og reist ofan lærið og	kálfann	. Hljóp öxin niður í Þröskuldinn. Ljótur
GisL	24;938	þá spjóti eftir honum og kemur í	kálfann	og varð það mikið sár. Gísli kippir
Fóstb	24;836	fyrir neðan knésfótinn og beit úr	kálfann	úr fetinum. Kár haltrar heim og verður
Harð	39;1294	báða fætur, annan þar sem mjóstur var	kálfi	en annan í ristarlið. Síðan hljóp
Eyrb	18;552	svo að Þórarinn hjó fót af Þóri þar er	kálfi	var digrastur en drap báða förunauta
Njála	145;318	til Skafta og kom fyrir neðan það er	kálfi	var digrastur og svo í gegnum báða

(13) *hattr*, m Hat, Hætte, = *hötttr*, som det synes brugt om alle Slags Hovedbedækning, saavel særskilt, som forbunden med eller tilhørende den Overklædning, som en Person er iført.

hattur kkr; hatt (11)

GíslS	28;886	búð þeirra. Þorkell hafði gerskan	hatt	á höfði og feld grán og gulldalk um
Grett	54;1037	og á töskur. Þessi maður hafði síðan	hatt	á höfði og sá óglögg í andlit honum.
Laxd	12;1546	og hafði gerskan	hatt	á höfði. Höskuldur spurði þann mann að
Laxd	69;1640	og bringubreiður. Sá maður hafði	hatt	á höfði. Þorkell spurði hver hann væri
GíslL	25;940	með þeim allvingott. Þorkell hafði	hatt	gerskan á höfði og grán feld yfir sér
Njála	31;159	og skarband, og gullhnútar á, og	hatt	gerskan. Gunnar fór norður til
LjósA	1;1718	og hlyna fyrir honum. Hann sendi út	hatt	girskan og taparöxi þeim Guðmundi og
LjósC	2;1656	Jarl kvaðst fyrr mundu senda girskan	hatt	Guðmundi hinum ríka en Þorgeiri
Föstb	20;818	út á skipsbryggjuna. Sá hefir síðan	hatt	, mikill maður vexti, herðibreiður og
Egla	60;455	hann þegar í borgina. Hann hafði síðan	hatt	yfir hjálmi og alvæpni hafði hann.
Njála	22;149	Hvítá vestur þá skalt þú láta slota	hatt	þinn mjög. Þá mun eftir spurt hver sá

(14) *brók*, f. (G. *brókar*, N.Pl. *brækr*) Brog, Bure, Klædningsstykke som skjuler Legemet fra Beltestedet over Laarene og nedover Knæet, og bestaar af to Halvdele, der tilsammen betegnes ved Plur. *brækr*, medens derimod hver Halvdel betegnes ved Sing. *brók*, som dog ofte anvendes enstydigt med *brækr*.

brók kv; brók (1); brókin (1); brókina (1); brókinni (1); brókum (11); brækur (12); brækurnar (2)

Hávís	2;1301	að Ólafur færi í fleiri klæði en eina	brók	og skyrtu gyrða í brækur. Aldrei fór
Eyrb	45;598	og togaði af öllu aflí og gekk eigi af	brókin	. Þá gekk til Snorri goði og
Eyrb	45;598	og hafði níst allt samt, fótinn og	brókina	. Mælti Snorri þá að hann væri eigi
Eyrb	45;598	af honum. Og er hann skyldi kippa	brókinni	fékk hann eigi af honum komið.
Njála	123;272	til sín slæðurnar en kastaði	brókum	blám til Flosa og kvað hann
Laxd	35;1583	hvað konu varðaði ef hún væri í	brókum	jafnan svo sem karlar. Guðrún
Fljót	16;704	sína og kemst í en áður í	brókum	leistalausum. Voru illbönd undir neðan.
Laxd	63;1632	Hann var í blám kyrtli og í svörtum	brókum	og gyrður í brækur. Sá maður var
BjHit	27;110	næturþjörg þeirra að sumir komust úr	brókum	og hengu þær um nóttina á þili frernar
Laxd	35;1583	Þórður að Auður kona þin er jafnan í	brókum	og setgeiri í en vafid spjörum mjög í
Njála	120;267	hann var í blám kyrtli og í blárendum	brókum	og uppháva svartu skúa á fótum. Hann
Fljót	18;710	og ekki í hendi. Og er hann bregður	brókum	sinum þá heyrir hann mannamál suður á
Laxd	35;1584	Auður á bak og var hún þá að visu í	brókum	. Smalasveinn reið öðrum hesti og gat
Fljót	13;698	höfðu um daginn. Þeir voru í stakki og	brókum	. Þá mælti Helgi við Grim bróður
Hávís	2;1303	Ólafur lagðist niður í skyrtu og	brókum	því að hann hafði aldrei fleiri klæði.
Fljót	11;691	voru í söluvaðmálskufum mörendum, þar	brækur	ad neðan. Feldi höfðu þeir til
Hávís	2;1301	klæði en eina brók og skyrtu gyrða í	brækur	. Aldrei fór hann svo af bæ á brott að
Grett	75;1068	og hafði söluvaðarkufl og gyrður í	brækur	. Hann lét fitja saman fingurna. Veður
Finnb	4;627	og hettu. Hana gyrti hann í	brækur	niður. Krækil hafði hann í hendi og
LjósA	6;1733	Vaðla og var Þórhildur úti og gyrð í	brækur	og hafði hjálm á höfði og öx í hendi.
LjósC	21;1691	Vaðla og var Þórhildur úti og gyrð í	brækur	og hafði hjálm á höfði og öx í hendi.
ValJó	4;1833	rás mikilli. Halli var gyrður í	brækur	og hafði skikkju yfir sér. Hann kastaði
Gullþ	9;1128	vararvaðarstakki og hafði hvítar	brækur	og vafid að neðan spjörum. Því var
Fljót	26;726	voru svo klæddir að þeir voru gyrðir í	brækur	og voru yfir utan í vararfeldum og
Laxd	63;1632	og í svörtum brókum og gyrður í	brækur	. Sá maður var réttleitur og hvítur á
Vopnf	2;1988	mikinn og þunnan og lét annan enda í	brækur	sinar en annan fyrir brjóst. Hann hafði
Hávís	11;1318	öxi. Sá var í blám stakki og gyrður í	brækur	. Þeir snúa í mót honum og er þeir
Föstb	23;828	Falgeirs. Rak Þormóður þá ofan um hann	brækurnar	. Falgeiri daprast þá sundið. Fer hann
Grett	72;1067	aftur yfir bak Þórði og tók svo í	brækurnar	og kippti upp fótunum og kastaði honum

(15) *kjóll*, -s, -ar K 1 kvenflík ...

(16) *skapstórr*, adj. = skapmikill ...

skapmikill, adj. af Sindsbeskaffenhed ikke som Folk i Alm., men saadan, at man hæver sig over dem baade ved de Indtryk, som en modtager af sine Oplevelser, og ved de Foretagender, hvorpaa man indlader sig ...

skapstór lo; skapstór (13); skapstórir (2); skapstærri (1)

Njála	97;240	bónorðið. Hún kvaðst vera kona	skapstór	"og veit eg eigi hversu mér er hent við
Eyrb	28;568	og sköruleg, ofláti mikill og heldur	skapstór	. En er Styr fann tal þeirra þá
Egla	79;489	kona og kvenna mest, vitur og heldur	skapstór	en hversdaglega kyrrlát. Egill kunni
Fljót	6;684	vel en við aðra menn var hún heldur	skapstór	en þess i milli fálát og steigurlát en
Njála	9;136	hent," sagði Ósvífur, "hún er kona	skapstór	en þú ert harðlyndur og óvæginn."
HarðV	1;1296	Hún var ekkja. Hún var skörungur og	skapstór	. Grímur hét son hennar er þar óx upp
Þórð	1;2008	kvenna vænust og ofláti mikill og	skapstór	. Hún var allra kvenna högust þeirra er
Laxd	9;1543	að sér og mart vel kunnandi og heldur	skapstór	jafnan. Vel var um samfarar þeirra
Harð	2;1254	Hún var skörungur mikill, skjótorð og	skapstór	og harðúðig i öllu. Þar óx upp
Fljót	10;688	gefa, svo var hún ör lát. Hún var	skapstór	og skörungur mikill, skafinn drengur
Laxd	31;1577	miklu fé. Þuriður var vitur kona og	skapstór	og skörungur mikill. Hallur hét son
Eirik	3;521	bera þessi mál upp því að Þorbjörn er	skapstór	og þó metnaðarmaður mikill."
Eyrb	18;550	þeirra, drengileg kona og heldur	skapstór	. Styr var héraðrikur og hafði fjölmennt
Eyrb	23;563	Hygg eg að þeir verði þér stírðir og	skapstórir	þegar er þér kaupist við. Hygg eg það
Laxd	35;1583	við fleiri manna ráð því að menn eru	skapstórir	þeir er sér mun þykja misboðið i þessu?
Laxd	65;1636	tjá mundu "því að Þorgils er miklu	skapstærri	maður en hann muni hér að smáhlutum

(17) *skapþungur*, adj. modsat *skapléttur*; *e-m er skapþungt*: en er ilde tilmode, i slet Humør.

skapþungur lo; skapþungt (9)

Njála	116;261	augum sér og grét. Flosi mælti: "	Skapþungt	er þér nú frændkona er þú grætur en þó
HallM	10;1214	kemur Grís til seljanna. Kolfinnu var	skapþungt	. Grís sá það. Hann kvað
Föstb	8;791	reiddist hann við er honum var áður	skapþungt	. Hann ríður þá yfir ána að Torfa og
Vopnf	13;1998	hvi hún græti eða hvi henni væri svo	skapþungt	. Hún kvaðst gráta drauma sína.
Njála	6;132	Hann fagnaði henni vel en henni var	skapþungt	nokkuð. Og er hann fann það mælti
Fljót	20;719	Snýr hún nú til rekkju sinnar og er	skapþungt	sem von var til. Sofa menn af nóttina.
HallÓ	11;1247	Hallfreður þá i brottu. Kolfinnu var	skapþungt	. Það sá Grís og kvað:
Njála	11;138	frá Hallgerði að hún sat úti og var	skapþungt	. Þjóstólfur gekk að og sá að hún
Njála	10;136	honum hvað ætlað var og var henni	skapþungt	. Þjóstólfur mælti: "Ger þú þér

(18) *hvíld*, f. Hvile, Ro i Modsætning til Arbeide og Anstrengelse ...

hvíld kv; hvíld (12); hvíldar (5); hvíldir (1)

GislS	35;896	en þeir sárir og móðir. Verður nú	hvíld	á adsókninni. Þá eggjar Eyjólfur menn
Reykd	13;1750	og ríðu snemma aftans heiman, taka	hvíld	á Fljótsheiði gagnvert Öndólfstöðum og
Vopnf	18;2004	skammt til túngarðsins þá tóku þeir	hvíld	. Bjarni mælti: "Eigi mun eg
Njála	145;319	daður til jarðar. Þá varð	hvíld	nokkur á um bardagann. Snorri goði kom
Vatn	7;1851	hans menn voru. Og er kveldaði varð á	hvíld	nokkur bardaganum. Ingimundur
Heið	31;1386	og er óvígur. Nú verður á	hvíld	nokkur og binda menn sár sín. Nú er sán
Heið	31;1385	og hann fellur. Nú er á	hvíld	nokkur og nú er sán reid manna sex. Þar
Föstb	24;833	hjá skipinu og kemst á kjöl, tekur þar	hvíld	og litast um og hyggur að ef hann sjái
Flóam	13;737	Þorgils ofan á hann. Tekur hann þar þá	hvíld	og nær síðan öxi sinni. Höggur Þorgils
Njála	77;212	og fór svo fram um hrið. Þeir tóku	hvíld	og sóttu að i annað sinn. Gunnar skaut
Njála	30;157	báðir um daginn. Kolskeggur tók	hvíld	um daginn á skipi Gunnars og sér Gunnar
Reykd	12;1749	eigi nýtt um það. Og i einhverri	hvíld	þá er menn varði minnst þá lýstur
GunKe	5;1151	og vetradi, en flestum þótti mál	hvíldar	af löngu sjóvolki. Og var það af ráðið
FöstF	1;845	heita þér að þú komir til nokkurar	hvíldar	eftir sjöund þina og munt þú eigi mega
Egla	65;469	hin fyrsta hrið. Þá beiddist Ljótur	hvíldar	. Egill lét það og vera. Nema þeir þá
GunKV	16;1164	svo að hann mæddist og beiddist	hvíldar	um stund og það veitti Gunnar honum.
GunKe	9;1158	að hann var maður yngri og beiddi Örn	hvíldar	. Þeir hvíldust og studdust fram á vopn
Föstb	24;837	sker þau er á leiðinni voru og tók þar	hvíldir	. Og er skammt var til meginlands þá

(19) *sjatna*, v. (að) 1) synke sammen ... 2) fordøies ... 3) lægge sig, falde bort, ophøre ... om *úfriðr, úþokki* ...

sjatna so; sjatna (7)

Heið	37;1392	vitrum mönnum þá líklegast til að	sjatna	mundi þeirra ofsi, svo mikill sem var,
Heið	36;1391	er vænst er að best megi haldast og	sjatna	mætti ófriðurinn." Þá
LjósA	1;1717	Ófeigur mælti: "Ílla mun	sjatna	ofsi þeirra bræðra en koma mun eg hér
LjósC	1;1655	Ófeigur mælti: "Ílla mun	sjatna	ofsi þeirra bræðra en koma mun eg hér
Heið	37;1392	á fébætur. Væntu þeir að heldur mundi	sjatna	ófriðurinn og þótti sér það eigi minni
Njála	92;234	allir vita að eigi mundi svo gert	sjatna	. Runólfur son Úlfs aurgóða austur
Flóam	32;762	bað hann utan fara "og megi þá	sjatna	þessi óþokki er í millum ykkar er."

(20) *laug*, f. ... 2) varm Kilde som har dannet et Bækken, Basin skikket til Badning ...

laug kv; laug (8); lauga (1); laugar (17); laugarinnar (1); laugina (4); lauginni (3); laugu (2); laugunni (1)

Grett	50;1031	dag nokkuð eftir jól að Grettir fór í	laug	einn saman. Þorgeir vissi það og
Svarf	28;1824	hafði borist. Karl lætur gera henni	laug	og fá henni góð klæði. Þá gekk Karl
Kjaln	9;1447	heim til Kollafjarðar og var Ólöf við	laug	og heilsaði Búa. Hann tók
Svarf	28;1823	hana til skips og lét gera henni	laug	og klæddi hana góðum klæðum og gerði
BandM	7;11	Og um vorið hittast þeir fedgar við	laug	og spyr Ófeigur tíðinda. Oddur lést
Kjaln	9;1447	hjá þér." Hún gerði honum þá	laug	og strauk hvert bein á honum. Síðan
Fljót	17;707	hádegiskeið. Þá hafði Kórekur búið	laug	. Tekur hann nú og fægir sár Gunnsteins
Grett	75;1068	gekk til bæjar að Reykjum og fór í	laug	þvi honum var orðið nokkuð
BjHit	9;86	ger kerlaug þvi að eigi er annarra	lauga	kostur í Noregi. Konungur og hans menn
Þórð	5;2020	Það var einn dag að Ormur gekk til	laugar	að Sigriður frá Ósi var þar fyrir og
Þórð	3;2015	mikill. Hann gekk jafnan til	laugar	að skemmta sér. Og einn dag gengu
Þórð	3;2015	Og einn dag gengu þeir Skeggi til	laugar	eftir vanda og lágu við laugina og
VígGl	11;1921	En Þorgrímur Þórisson fór þann dag til	laugar	er þeirra var utan von með maltið og
VígGl	19;1932	riða með sér og kveðst mundu riða til	laugar	. Hann stefnir suður úr garði um
Þórð	3;2015	þenna dag gekk Sigriður frá Ósi til	laugar	með léreft sin og bjóst í þann tíma
Egla	88;516	bað þá taka sér hest "vil eg fara til	laugar	." Og er Egill var búinn gekk
Laxd	33;1579	og dvelst þar um hrið. Guðrún kom til	laugar	og fagnar vel Gestu frænda sínum.
BandK	7;35	misserin. Nú riður Oddur oft til	laugar	og hittir föður sinn og batnar
Njála	116;261	Síðan voru borð tekin en Flosi tók	laugar	og lið hans. Flosi hugði að
Þórð	12;2039	sama dag hafði Ásbjörn gengið til	laugar	og sex menn með honum. Nú er að
LjósA	2;1726	En um morguninn riðu þeir til	laugar	og töluðu mart.
LjósA	2;1726	vildara að riða með mér um daga til	laugar	og vinna ekki?" Hann kvað sér
Egla	88;517	kastað í fé sínu. Fyrir sunnan ána eru	laugar	og þar skammt frá jarðholur stórar og
LjósC	18;1685	þykir þér nokkuð hægra að riða til	laugar	um daga?" Hann kvað það vist enn
Kjaln	18;1458	Búi gengu þá austur undir fjallið til	laugar	. Þar voru velliir fagrir. Síðan
Vatn	44;1898	í anddyri. Þá var Glæðir þar og tók	laugar	. Þá gengu menn hjá honum með
LjósA	2;1727	riður Þorsteinn með Guðmundi oft til	laugarinnar	. Og fannst mönnum mjög orð um það og
BjHit	9;86	sín á völlinn en tjaldað var yfir	laugina	. En það var mönnum þá titt að hafa
Kjaln	16;1457	kveðst mundu eiga þar dvöl nokkura við	laugina	og binda sár sín. Var nú svo gert.
BjHit	9;86	Noregi. Konungur og hans menn fóru í	laugina	og lögðu menn klæði sín á völlinn en
Þórð	3;2015	til laugar eftir vanda og lágu við	laugina	og töluðust með. Þenna dag gekk
Grett	50;1031	ef eg ræð á hann þá er hann fer frá	lauginni	." "Ekki er mér um það," sagði
Grett	50;1031	ðxina. Grettir gekk þá neðan frá	lauginni	og er þeir fundust mælti Þorgeir: "Er
Grett	75;1069	nokkuð kalt. Bakabíst hann lengi í	lauginni	um nóttina og fór síðan í stofu. Þar
Þórð	12;2040	Reykja. Í þann tíma gekk Ásbjörn frá	laugu	og sá mannareidina. Ásbjörn mælti
Laxd	39;1592	Jafnan bar svo til að Guðrún var að	laugu	. Þótti Kjartani gott að tala við
Reykð	16;1757	og sjá þeir að menn ganga brott úr	laugunni	og kenna að þar var Steingrímur og